Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Lausunto
26.4.2022

VN/143/2022

Viite **Hallituksen esitys eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevien kuntien työttömyysturvaan liittyviä tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi**

Asiantuntijakuuleminen 27.4.2022; Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto

Hallitus on antanut eduskunnalle hallituksen esityksen 61/2022 vp, jossa esitetään, että työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana oleville kunnille siirrettäisiin lisää toimivaltaa antaa työnhakijan työttömyysturvaoikeutta koskevia työvoimapoliittisia lausuntoja.

Kuntakokeilussa mukana olevien kuntien tehtäväksi siirrettäisiin sellaisten työvoimapoliittisten lausuntojen antaminen, jotka annetaan nykyisin kuntien asiakkaiden osalta kussakin työ- ja elinkeinotoimistossa toimialueellaan. Lisäksi kokeilualueiden kunnat antaisivat työttömyyskassoille ja Kansaneläkelaitokselle ilmoituksia työnhakijan lähtemisestä EU:n sosiaaliturva-asetuksessa tarkoitettuun työnhakuun toiseen EU- tai ETA-maahan tai Sveitsiin.

Lisäksi kokeilualueiden kunnat voisivat antaa valtakunnallisesti keskitetysti työttömyysturvatehtäviä hoitavan Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston lisäksi työvoimapoliittisen lausunnon työnhakijan opintojen vaikutuksesta oikeuteen saada työttömyysetuutta tilanteissa, joihin ei liity harkintaa.

Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto voisi antaa työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevien kuntien asiakkaita koskevia työvoimapoliittisia lausuntoja käsiteltävänä olevasta asiasta riippumatta hoitaessaan omaan toimivaltaansa kuuluvia valtakunnallisesti keskitettyjä työttömyysturvatehtäviä.

Esitetyt muutokset tarkoittaisivat sitä, että kokeilualueen kunnan asiakkaana olevan työnhakijan työttömyysturva-asia käsiteltäisiin pääasiassa joko kokeilualueen kunnassa tai valtakunnallisesti keskitettynä Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistossa. Muutoksilla yksinkertaistettaisiin ja selkeytettäisiin työttömyysturvaprosessia, mikä turvaisi työnhakijan työttömyysturva-asian viivytyksetöntä käsittelyä. Muutokset eivät vaikuttaisi työttömyysetuuden saamisen edellytyksiin, eikä työnhakijoiden oikeuksiin tai velvollisuuksiin.

Kokeilualueiden kuntien toimivalta työvoimapoliittisten lausuntojen antamisessa vastaisi muutosten johdosta pääasiassa työ- ja elinkeinotoimistojen toimivaltaa. Kuntien rooli työttömyysturva-asioissa vahvistuisi. Tämä olisi tarkoituksenmukaista huomioiden hallituksen linjaaman työ- ja elinkeinopalvelujen myöhemmän pysyvän kuntasiirron sekä työllisyyden edistämisen kuntakokeilujen jatkumisen eduskunnan päätöksen mukaisesti vuoden 2024 loppuun.

Muutokset eivät vaikuttaisi menoja lisäävästi tai vähentävästi valtion tai kuntien talousarvioon.

Hallituksen esityksessä esitetyt muutokset julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin, työttömyysturvalakiin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyn sopimuksen oleskeluoikeuksia koskevien eräiden määräysten täytäntöönpanosta annettuun lakiin olisivat teknisluonteisia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Laati: erityisasiantuntija Noora Santala